

I. PLANTÆ PETALODEÆ.

V. MEIOSTEMONES.

SIVE

DIVISIONIBUS FLORIS STAMINUM NUMERUM SUPERANTIBUS.

Staminum ad petala, aut petali segmenta, rationem æqualem, multiplicem, aut submultiplicem, dudum consideravit ingeniosissimus JUNGIUS ^{yy}). Deinde BURKHARTUS stamina in sua ad divisiones floris constantiora esse, quam numerus, sagax vidit, & exemplo Moschatellinæ confirmavit, quæ quatuor & quinque floris divisionibus ludat, numerusque adeo incertus sit; cum tamen staminum duplicata ratio constanter se tueatur. Cui exemplo innumera ^z) addi possunt. Nam in Ilostemonibus, Rubia, Auricula, Gentianis variis, Auriculis, Evonymo vulgatissimum est, in eadem specie, & in eodem denique, ut vocant, individuo, segmenta floris & calycis quatuor, quina, sed etiam sena, septena esse. Cum eo variabili numero constanter etiam staminum numerus pro eadem portione augetur. Imo, quod peculiare magis, in varietate Veronicæ, cum sex essent segmenta floris, tria stamina fuerunt, ut rationem subduplam suam tenerent. Quare Ilostemonum mihi nomen cum natura melius convenire videtur, quam ^{zz}) pentandriarum, tetrandriarum, oligantherarum, quæ nomina a numero, ut magis variribili, sumantur. Comprehenduntur autem Ilostemonum classe varii ordines naturales, qui staminum potissimum vinculo cohærent. Non ut velim Ilostemones omnes ad eandem naturalem classem pertinere: sed quod boni ordinis causa sub eo communi signo plures ordines naturales stare queant.

Meiostemonum cæterum classis non late patet, sed maxima pars naturalis videtur. Omnibus calycis & petali divisio majorem, quam staminum numerum sequitur, sæpe duplum.

I. TETRAPETALÆ DISTEMONES.

FRAXINUS ^a) TOURNEF. t. 343. LINNÆI n. 1160.

ORNUS MICHELI p. 222. t. 503.

& FRAXINUS MICHELI.

Cum in aliis plantis, subinde neque perpetuo petalis destitutis, genus & classis a petalis sumatur, ut in Portula DILLENII, etiam Fraxinum inter petalodeas stirpes repono; etsi nostra species petala nulla fert. Ex vagina bifolia rami florigeri ramosi. In extremo quoque ramulo flos unicus, frequentius androgynus. In eo duæ antheræ crassæ ^b), nudæ, absque calyce, flove. Germen lingulæ simile, ex cordato lanceolatum, tuba recta breviter bicorni ^c). Id abit in compressum, ellipticum fructum ^d), emarginatum, in cujus basi ^e) semen est. Intercurrunt in eodem fasciculo flores mares, similes, sed absque fructu.

In specie alia Italica calyx quadripartitus; petala quatuor linearia ^f); stamina duo; & fructus, ut in priori: eadem est androgyna ^g).

528. FRAXINUS apetala foliis pinnatis ferratis.

Fraxinus MATTIOL. p. 135. CAMERAR. *Epit.* p. 64. PASSÆI *ic. P. alt. t. 60.* BLAKWELL. t. 328. *vulgatior* I. B. I. P. II. p. 174.

Esche CRAMER. T. VIII.

Fraxinus foliis ferratis, floribus apetalis LINN. p. 1509.

β. Folio vario ex albo PLOT. *Natur. hist. of Staffordshire* p. 225.

Varietates habet MICHELI.

Utilis arbor passim in sylvis nascitur, & frequenter plantatur, eo etiam fine, ut terrabilis in præcipiti colle sustineatur.

Arbor recta, fatis excelsa. Folia pinnata, fere sex parium, pinnis in universon ovato lanceolatis, circumferratis. Flores ex gemmis lateralibus ^h), in juniore planta conglomer-

^{yy}) *Phytol.* c. 22.

^z) *Epist. de sex plant.*

^{zz}) LINN. *epist.* p. 4. 5. 6.

^a) Fraxinus teres, pinnato folio, jumentis noxiæ PLIN. L. XVI. c. 13.

^b) MICHELI B. B. TOURNEF. C. D.

^c) Mucronem A. bicornem tubam TOURNEF. E.

^d) MICHELI E. F. TOURNEF. F.

^e) MICHELI F. G.

^f) TOURNEF. K. L.

^g) LINN.

^h) CRAMER.

glomerati, in mori speciem, per ætatem laxantur, & abeunt in racemum ramofum, duplicato pinnatum, semenque fit pendulum, *Lingua avis* simile, ita fructum in officinis vocant.

Semen acre est, & aromatici quid habet, non quidem corticis *i)* peruviani saporis simile, & multo acutiori sapore. Ei veteres vires diureticas, lithontripticas, venereas *k)* tribuebant. In spiritu vini infusum ad hydropem adhibet ILL. V. SWIETEN *l)*. Ad obesitatem corrigendam semen adhibitum dicitur mortem intulisse *m)*. Febrem quartanam sustulisse FLOYERUS testis est. In pleuritide tamen negat TRILLERUS *n)* quidquam profuisse; neque certum est Linguam avis veterum Fraxini fructum fuisse. SERAPIO certe arborem, cujus id semen fit, foliis amygdali describit *o)*.

Cortici tribuuntur vires aperientes, diureticæ, etiam febrifugæ *p)*, ut in pulverem redactus, ad drachmæ pondus exhibeatur *q)*. Paulo alio modo cum radice Gentianæ, triginta granorum pondere utramque, & cum salis Abinthii drachma LENTILIUS *r)* exhibebat. Non tamen nimis huic remedio fiderim, cum alii Cl. viri negent, etiam dupla dosi quidquam effecisse. Pro vulnerario alii, SCHORERI *s)* Helvetii testimonio. Adversus viperæ morsum succus ad uncias quatuor sumtus valuit *t)*, cum tumens tibia una scarificata fuisset; & alia exempla existant *v)*, ut tamen in altero ægroto ad octo uncias *x)* propinaretur. In venerea lue Argunenses decocto foliorum Fraxini utuntur *y)*. Ligni aqua, quæ ad ignem cærulea stillat, vulneraria est *z)*; tum oleum per descensum paratum *a)*, eodemque oleo pertinacem paralytin sanatam fuisse BORRICHIVS testis est *b)*. Salem essentialem video ad strangurias laudari *c)*, falem etiam vclatilem siccum dat *d)*.

Celerrimi cæterum incrementi arbor est, quod circulorum major distantia demonstrat *e)*. Ad temones, & lancearum hastilia ob rectitudinem aptissima est. Etsi non videtur, durissimum tamen lignum habet, cujus vis, qua ponderibus resistit, sit ad eandem in quercu vim, ut $19\frac{17}{135}$ ad $15\frac{405}{2778}$ *f)*. Americana species altior, ad malos 60. pedum sufficit *g)*. Etiam eleganter venosa reperitur *h)*. Ovibus folia gratissima sunt.

Etiam tinctoria est. Farina coquitur cum Sabina sylvestri, additur filum, & 14. diebus noctibusque una maceratur. Tunc exterior cortex Fraxini coctus cum aqua, & per biduum relictus, coquitur cum filo *i)*, & aliquanto post de decocto eximitur. Ita nascitur color cæruleus.

Fraxini in calidis regionibus gummi est, quod Manna vocatur: etsi enim rorem esse cælestem putes *k)*, quod etiam Larix similem Mannam fundat, & dulcem in Juglandibus succum, inque Quercubus sæpe de foliis legerim, tamen Fraxini proprium succum esse *l)* ostenditur, quod & sponte de arbore sudet *m)*, & cantharidum morsus sequatur *n)*; & incisa arbore obtineatur *o)*, quale quid de rore cogitari nequit; & quod demum etiam de arbore linteo tecta Manna prodeat *p)*. Ea Manna melli similis, in spiritu vini solubilis *q)*, notissimum & mite est catharticum, cujus duas uncias sumere oportet.

II. MONOPETALÆ DISTEMONES.

JASMINUM TOURNEFORTII t. 368. LINNÆI n. 17.

Calycis segmenta quatuor *r)*, quinque *s)*, octo, capillaria, ex brevi tubo. Tubus floris cylin-

i) FLOYER. *pharmac.* p. 133.

k) RHAZE V. c. 52.

l) Apud CRANZ. II. p. 35.

m) CARDAN. *subtilit.* L. VIII. de SANCTIO Hispaniæ Rege.

n) *Dispens.* I. p. 373.

o) c. 216.

p) HELWIG. *de Quinquin. Europ.*

q) VAUGHAN apud ALLEN. BERGIUS *forssk* 1755. p. 6.

r) p. 249. 250.

s) KIRCHER. *magnet.* p. 138.

t) AMATUS L. I. *cur.* I.

v) PEYBOUX *obsl.* p. 66.

x) *Journ. de medec.* ann. 1757.

y) GMELIN. *It.* II. p. 73.

z) LEDER *Eph. Nat. Cur. Dec. II. ann. 6. obsl. 66. Dec. III.*

ann. 8. *obsl.* 127.

a) *Eph. Nat. Cur. Dec. II. ann. II. obsl.* 178.

b) HERMET. *Egypt. Sapiens.* p. 376.

c) TABLET. *Journ. de Trevoux* ann. 1710. m. Septembr.

d) HRNKEL. *Flor. Saxon.* p. 299.

e) LINN. *skonka resa* p. 29.

f) MUSSCHENBROECK. *Cohæso corporum* p. 629.

g) DOUGLAS II.

h) SCHARMER *holzsp.* p. 109. 110.

i) LINDER. *Färgkonst* p. 63.

k) In omnibus fruticibus Mannam fuisse COSTÆUS *It. QUIQUERAN Laud. Provinc.* p. 49. In alia arbore Persica OTTER. I. p. 197.

l) PAMPHILUS HERILACIUS *de aqua cadent. & atber.* p. 82. COSTÆUS C. A. V. BERGEN *lap. hyd. medic.* p. 18.

m) LABAT. BARTHOL. *ibid.* FERRARI apud DONZELLINUM p. 265. 266. BOCCONE *mus. di ff.* Du HAMEL *arbr.* p. 150.

n) MAGNENUS *Manna c. 1.* ROBINSON. *Phil. Transf.* n. 349.

o) BARTHOLIN. *util. peregr.* p. 22. L. A. CAPUA II. p. 66. Du HAMEL *ibid.* LABAT. V. p. 218. 219. *Phil. Transf.* n. 495. FERRARI. BOCCONE.

p) COSTÆUS in MEV. p. 326.

q) NEUMAN. edit ZIMMERM. p. 919. 920.

r) TOURNEF. sub A.

s) IDEM D. E.

M m m

cylindricus, gracilis *t*): segmenta patula quatuor, aut quinque *v*) in nostra, in Arabica specie ad octo usque & quatuordecim *x*). Constanter stamina duo in tubo floris latent, longis antheris: tuba clavata, ex apice fissilis. Fructus est bacca ovalis *y*), bilocularis, disperma.

*529. JASMINUM foliis oppositis pinnatis LINN. I. p. 9.

Jasminum vulgatum, LOBEL. ic. II. p. 105.

Jasminum album TABERNEMONT. p. 886. BLAKWELL. t. 13.

Exotica utique planta, sed cum nostro climate consuevit, & circa *Chiavennam* passim ex rupibus erumpit.

Nostro caulis infirmus, sepedalis. Folia fere septena, ex ovatis argute lanceolata, impari majori. Flores solitarii albi, calyce quadrifido & quinquefido: calycis capillaria segmenta.

Odor gratus, & proprius.

Oleam omitto, etsi in Helvetia transalpina abunde colitur.

LIGUSTRUM TOURNEF. t. 367. & BLAKWELL. I. C.

LINNÆI n. 18. & omnium auctorum.

Calyx brevissimus, campaniformis, quatuor denticulis brevibus *a*). Flos tubulo cylindrico *b*), sed brevi, divisus in quatuor segmenta lanceolata *c*). Stamina de tubo floris eminentia *d*). Bacca sphaerica *e*), in qua quatuor semina dimidii ovi facie *f*). Intercurrunt flores quinquefidi *g*). Tuba bifida.

530. LIGUSTRUM MATTHIOL. p. 170. BLAKWELL. t. 142. MILLER t. 162.

Hartriegel CRAMER *forstwesen* t. 42.

Variat foliis ternis, foliis auratis, fructu albo *h*).

In sepibus & sylvis ubique.

Frutex sepedalis, ramis & foliis conjugatis, ellipticis, glabris, nitidis, ramis flexilibus.

Flores ex alis foliorum racemosi, albi, bacca & semina nigra.

Folia amara sunt: infusum nauseosum est *i*), & adstringit. Gargarisma cum foliis paratum adhibetur in aquosa angina *k*): lotio ad dentes ex scorbuto caducos: decoctum *l*) adversus gonorrhœas injicitur. Oleum adhibetur, in quo flores infusi *m*) ad solem contabuerunt, & aqua destillata ad fissuras linguæ commendatur *n*).

Ex baccis varii colores parantur, niger primum, deinde cum spiritibus acidis, sale Glauberi, & spiritu salis ammoniaci, ruber: cum urina purpurascens, cum vitriolo martis viridis *o*). In Belgio *p*) his baccis vinum reddunt rubicundius.

Lignum prædurum, torneatoribus non inutile.

SYRINGA LINN. n. 22.

LILAC TOURNEFORTII t. 372.

Calyx campaniformis, denticulis *q*) brevibus, paulum inæqualiter incisus. Floris tubus cylindricus *r*): segmenta quatuor *s*) ovata, cavula. Stamina duo, intra tubum floris, ut antheræ ad fauces pertingant: filamentis longiusculis, sed ad tubum floris adnatis. Tuba clavata, bicornis *t*). Fructus fuscus, ovato lanceolatus *v*), bilocularis. Semina duo ovata, tenui membrana marginata *x*).

*531. SYRINGA foliis ovato cordatis LINN. I. p. 11.

Icon GESNERI *lign.* 178.

Syringa flore caruleo CLUS. *hist.* p. 58.

Perficæ

q) A.B.C.

r) A.B.

s) LAMBERT. *voyag.* p. 27.

t) TOURNEF. F.I.K.

u) D.

v) C. BLAKWELL. C. C.

w) TOURNEF. B. BLAKWELL. f. 3,4,5,6,7,8.

x) BLAKWELL. f. 2,3,6,7,8. TOURNEF. B.B.

y) TOURNEF. F.G.

z) H.

a) B.

b) Gen. TSCHUDI apud BUCHOZ *Tournef. Lothar.* p. 208.

c) K. *svensk. vetensk. bandl.* 1763. tom. 3.

k) In angina KOLBE *Cap de bonne espérance* II. p. 149.

l) WRISCH. *mißomim.* p. 35.

m) *Eph. Nat. Cur. Dec. I. ann. IV. V. append.*

n) GABELCHOFFER.

o) *Fränk. anmerk.*

p) *Oecon. Societ.* 1766. II. p. 153.

q) TOURNEF. D.

r) B.

s) A.A.

t) C.

u) E.F.

x) L.M.

Perficæ esse originis ex inventoribus credas. Nunc nobiscum ita consuevit, ut non in sepibus folis, sed in aspera sylva montosa prope *Montru* ultra templum eam inveni-
nerim. *En Chamblande* secundum rivum.

Arbuscula decempedalis, ligno fragili. Folia conjugata & unciata, cordis forma, sed
acumine protractiori. Flores racemosi, dilute ex purpura violacei, in brevibus
petiolis.

Odor florum gratus, sapor omnium partium amarissimus, & ingrâtissimus.
Destillata dat oleum odore pene ligni Rhodii, ad drachmam ex libra γ .

VERONICA TOURNEF. t. 60. LINN. n. 25.

Calyx profunde quadrifidus *a*), duobus foliis sæpe majoribus. Flos brevi tubo, in ple-
risque brevissimo *b*), segmentis quatuor ovato lanceolatis *c*), quorum imum minus
est, supremum maximum, reliqua medio modo se habent. Stamina duo *d*), de
floris tubo eminentia. Tuba simplex. Fructus bicollis *e*), bilocularis *f*), septo
divisus. Nectarium glandulosum ambit germen Veronicæ.

O R D. I.

VERONICÆ, EX ALIS FOLIORUM RACEMOSÆ.

532. VERONICA foliis lineari lanceolatis, racemis ex alis paucifloris *Catalog. Gotting.* p. 236.

Anagallis aquatica, angustifolia, scutellata C. B. *Prodr.* p. 119.

Anagallis aquatica, angustifolia L. B. III. p. 791.

Veronica aquatica, angustifolia RIVIN. *monopet. irreg.* t. 96.

Icon OEDERI t. 209.

β . Foliis ovato lanceolatis ROSEN. *obs.* p. 3. quam in agro Cellensi vidi.

$\alpha. \beta$. *Veronica racemis lateralibus, pedicillis pendulis, foliis linearibus integerrimis* LINN. p. 16.

Bernæ non rara in *Gyrenmoos*: in torfaceis, in *Löhr*. Supra *Augustam* *g*) & *Friedlingen*
LA CHENAL. Biennæ in fossis *aufm Pasgart* prope lacum. Circa *Altdorf*, &c.

Caulis procumbens per intervalla radículas edit; deinde erigitur. Folia plerumque gra-
minea, angusta, acute lanceolata, rariter ferrata. Petioli longi, ramosi, racemus
laxus: flores pauci & exigui, ob debiles petiolos pene penduli: segmenta majo-
ra, roseis lineis picta, minus album. Fructus cordiformis latior, emarginatus,
planus, polyspermus.

533. VERONICA foliis lanceolatis, ferratis, glabris, ex alis racemosa.

Berula major TABERNEMONT. p. 719.

Anagallis aquatica folio oblongo, ceruleo major L. B. II. p. 791. & minor *ibid.*

Beccabunga minor RIVIN. t. 100.

Veronica racemis lateralibus, foliis lanceolatis, ferratis, caule erecto LINN. I. p. 16.

In fossis abundat.

Caulis, ut in priori, fluitans, cavus, per intervalla fasciculos radicularum emittit *h*).
Pars caulis erecta, foliosa est & florifera. Folia conjugata, caulem latiusculis ba-
sibus amplexa, ex ovatis lanceolata, acute circumferrata, glabra & tenera. Racemi
in longis petiolis erecti, multiflori. Flos exiguus: segmenta majora triangularia,
carnea, venis coccineis picta, imum carneum purum. Fructus bicollis, tumidior,
magis cordiformis, polyspermus. Semina minutissima *i*).

534. VERONICA foliis ovatis, ferratis, glabris, ex alis racemosa.

Hydropiper DORSTEN. p. 155.

Anagallis aquatica BLAKWELL. t. 48. bene, & cum caractere.

Beccabunga RIVIN. t. 100.

Varietas minor & major BAUHINORUM huc pertinet.

Veronica racemis lateralibus, foliis ovatis, planis, caule repente.

β . Flore albo BLAIR. *Dec.* p. 25. PLOT. *Oxfordsb.*

In rivis abundat, in purioribus etiam potissimum.

M m m 2

A priori

y) WEISSMAN. *Eph. Nat. Cur. Cent. VII.* obs. 88.

a) TOURNEF. C.C.

b) B.

c) A.A.

d) CAMERAR. *epist.* 56.

e) TOURNEF. F.

f) F.

g) *Basl. merkwürd.* XX.

h) SEBA *thes.* I. t. 2. f. 5. in sequente.

i) Conf. in sequente TREW. ad BLAKWELL.

A priori differt foliis ovatis, solidioribus, floribus majoribus, saturate cæruleis *k*). Saponacea est, sed mitis, aquea, primo vere edulis *l*), & in acetaria recepta *m*). Scorbuto non recusem convenire, quando cum inflammatione conjungitur *n*). Cum Cochlearia etiam succus utiliter miscetur, quando malum calidum est, & maculæ adparent. Succus copia magna sumi potest, ad quatuor uncias. Cum præterea aliquid habeat adstringentis potentia, ad resolvenda viscerum coagula, ad ipsam adeo profunde radicatam podagram a BOERHAAVIO laudata. Externo usu *o*), in ficcitate faucium succus valet; & pro tota planta vulneraria habetur, adque inflammationes & oedemata imponitur. Sal falsus est, aqua subacida *p*).

Beccabungæ a MORISONO ad Veronicas reductæ sunt: mallet separare Cl. GUETTARD *q*).

*535. VERONICA foliis hirsutis, nervosis, sessilibus, cordatis, lanceolatis, ferratis, floribus racemosis, longe petiolatis *It. Helv. II. n. 26.*

Veronica maxima LUGD. p. 1165.

Veronica pratensis, omnium maxima BUXBAUM. Cent. I. t. 34.

Veronica racemis lateralibus, foliis cordatis, rugosis, dentatis, caule stricto LINN. II. p. 18.

In Helvetiæ sylvis umbrosis frequens; Bernæ imprimis in sylva Wylerholz: circa Burgdorf, in monte Pinzberg: in ascensu montis Falconarii: circa balneum Weissenburg: in valle Emmenthal. Circa Werdenstein, Wesen, Altdorf, Thermas fabarias, Curiam LA CHENAL. Inter Arau & Solothurn, propius priorem urbem. A Panvers de Courtelary GAGNEBIN. In monte Muteto versus Schauenburg LA CHENAL.

Caulis durus, erectus, tripedalis, ramosus. Folia ima subrotunda, subhirsuta, circumferrata: superiora longe acuminata, Urticæ majoris. Racemi longi, numerosi, stipulis pleni, petiolis floribus prælongis, calycibus minimis. Flos in majori planta parvus, carneus, cæruleis venis pictus. Fructus compressus, ex ovato cordatus, polyspermos.

A frequente differt foliis longioribus & longius acuminatis *r*).

536. VERONICA foliis cordatis subrotundis, hirsutis, nervosis, ex alis racemosa.

Chamedrys DORSTEN p. 77. b.

Chamedrys spuria latifolia I. B. III. p. 286.

Veronica pratensis latifolia RIVIN. t. 94.

Veronica racemis lateralibus, foliis ovatis, sessilibus, rugosis, dentatis, caule debili LINN. I. p. 17.

Nihil vulgatus in sepibus & pratis.

Caulis durus, teres, ex superiori parte brachiatus. Folia in universum similia, hirsuta, nervis subtus conspicuis, circumcrenata. Sed ima breviora, retusa, superiora majora longius acuminata sunt, & cordata, debiliora quam sequenti. Calycis segmenta inæqualia. Flos saturate cæruleus, venosus, ungue albo, dentato. Fructus cordis forma latior, polyspermos. Semina ovata. A priori, cui magis, quam reliquæ Veronicæ, similis est, differt foliis brevioribus, racemis minus laxis, stipulis multo majoribus, & calycibus, & floribus: foliisque demum pene amplexicaulibus.

Hoc *Teucrium spurium* BEROLINENSIBUS Dec. I. Vol. II. n. 1. quod vetant in medicinam recipi.

537. VERONICA foliis cordatis, retusis, nervosis, ferratis, racemis longissimis *It. hercyn. n. 20.*

Chamedrys vulgaris mas FUCHS p. 871.

Teucryi IV. species III. CLUS. *hisor.* p. 349.

Veronica spuria angustifolia I. B. III. p. 285.

Veronica montana RIVIN. t. 95.

Veronica racemis lateralibus longissimis, foliis ovatis, rugosis, dentatis, obtusiusculis, caule erecto LINN. II. p. 16.

Flore pleno Gen. de SAUSSURE à la Bastie.

Non rara in pascuis montosis, & ad vias; in Gubernio Aquilejensi inter Roche & Aigle: sub Chamoseire: supra Neuenstatt. Circa Mathod: in monte Ariffoulaz. Circa Ther-
mas

k) BLAKWELL.

l) EHRHARD. T. IV. p. 177.

m) SCHREBER. Saml. III. p. 31.

n) BUCHWALD p. 46.

o) Eph. Nat. Cier. Cent. X. obs. 43.

p) GEORGI III. p. 161.

q) Mem. de 1746. p. 606.

r) GOUAN. flor. M. p. 11.

mas *Leucenses*. A *Pierabot*: supra *St. Aubin*: à la *Charbonnière*; inter *Sonvilliers* & *S. Imier* &c.

Huic caulis durior quidem, tamen frequentius procumbit, ramosus idem, pedalis. Folia omnia similia, acute ferrata, solidiora, hirsuta, vulgo cordata, brevia, sessilia magis & amplexicaulia, superiora angustiora. Racemus multo densior & magis multiflorus, quam præcedenti, in prælongo petiolo: flos cæruleus, speciosus, supremo segmento pulcherrimo, obscure lineato. Fructus ex ovato cordatus, emarginatus, polyspermos. Semina plana.

Hoc est *Teucrium verum Berolinensium* s), cujus usum diæticum theæ jubent substituere. Habet aliquid adstringens. Olim ad viscerum obstructions, ad cacochymiam & chlorosin LOBELIUS laudaverat. Nuper ad febres intermittentes datum fuit t). Recte JUNGIUS a vero *Teucro* separavit.

Non distinguo latiore varietatem β. quam etiam ex Sibiria habeo, foliis subrotundis, cordatis. *Teucrium I.* CLUS. *Pann.* p. 613.

538. VERONICA foliis imis ellipticis, dentatis, supremis linearibus, ex alis racemosa.

Chamaedrys spuria minor, angustifolia C. B. *Prodr.* p. 117. I. B. III. p. 287.

Veronica angustifolia minor RIVIN. t. 95.

Teucro IV. tertia species CLUS. p. 349. quam prostratam vocat LINNÆUS, & separat n. 22. racemis lateralibus, foliis ovato oblongis, serratis, caulibus prostratis I. p. 17.

Reperi Basileæ inter *S. Margret* & *Portam lapideam*: in pratis & supra *Ilfingen*. Circa *Bruggligen* GAGNEBIN. RAJUS Genevæ, & ex Italia habeo, & circa *Pleß* legi. Flore albo & rubro ludit. Utique procumbit, & folia habet angustiora, elliptica, demum linearia, racemum minorem, & florem exiguum. Calycis folia valde inæqualia.

Dubito num vere diversa sit, nam soliditas, & dentata ora foliorum convenit, totusque habitus, & gradus habeo intermedios, per quos species 537. & 538. uniuntur.

539. VERONICA caule procumbente, foliis hirsutis, cordatis, retusis, racemis paucifloris.

Abysson montanum COLUMN. *Ephras.* p. 288.

Veronica procumbens RIVIN. t. 93.

Veronica racemis lateralibus paucifloris, calycibus hirsutis, foliis ovatis, rugosis, crenatis, petiolatis, caule debili LINN. I. p. 17.

Non vulgaris. In sylva *Bremgarten* prope Bernam Cl. LA CHENAL. Circa *Monbelliard* D. CHATELAIN. Gottingæ frequens.

Caulis totus prostratus, cubitalis. Folia longe petiolata, ovata, obtusa, crenata, longis pilis hirsuta, subtus fere rubra. Racemi pauciflori, vix sexflori, longis petiolis. Calyx hirsutus: petalum subcæruleum: segmenta in fine alba. Fructus planiusculus, compositus ex duobus circulis compressis. Uterque locus tetraspermos: semina plana, ovata, hilo incisa v).

540. VERONICA caule decumbente, foliis scabris, petiolatis, ovatis, ex alis racemosa.

Veronica CAMERAR. *Epist.* p. 461. RIVIN. t. 93. [ramus]

Veronica mas FUCHS. p. 166. BLAKWELL. t. 143.

Veronica spicis lateralibus, pedunculatis, foliis oppositis, caule procumbente LINN. I. p. 16.

Ludit etiam cæruleo flore & pleno SENKENBERG. *lil. convall.* p. 10. Rarum est, flores difformes plenos reddi x); sed *Veronica* modice difformis est.

Nihil frequentius in sylvis, & ad oras clivorum.

Caules procumbentes, duri, cespitosi. Folia firmula, sicca, hirsutis subaspera, ovata, crenata. Petioli ex alis foliorum racemosi, longi; racemi densi, spicis propiores. Calycis segmenta duo majora. Flores aut cærulei pallidi, venis roseis & cæruleis, aut albi rubellis venis, aut toti albi. Fructus cordiformis, compressus, polyspermos. Semina subrotunda.

Planta amara, herbacea, ingrati saporis, adstringens: ut decoctum inspissatum cum vitriolo y) atramentum det. In *Veronica* succo sal marinus est. Habetur pro medicamento vulnerario z); tum ad plagas violente illatas; tum ad pectoris morbos;

ad

z) *Act. med.* I. vol. 2. n. 5. Conf. *Bresl. Saml.* 1718. m. Maj.

z) *Fränk. anmerk.* VI. p. 136.

w) *Catal. Hort. Gotting.* p. 235.

x) CAMERAR. *sex plant.* p. 32.

y) HOFMAN.

z) Cervum *Veronica* sibi medelam adtulisse, TRAGUS *apodix Germ.* p. 303.

ad expectorationem promovendam a) ; ad pulmonum ulcera b). Ipse certe vidi infusum theiforme in suffocationibus nocturnis catarrhalibus usui fuisse. Ad fistulas lacrimales alii c). Infusum loco theæ magnis cum laudibus FRANCISCUS d) commendavit, ut tamen pars earum laudum ad aquam calentem pertinent e). Debiliter balsamicum est f). Ex ejus usu materiem instar spermatis ranarum g) decessisse testis extat. Aquam parum virium habere crediderim, etsi sunt, qui ea sola ulcera vetusta consolidata fuisse scripserint h). Est autem in ea planta balsamica aliquid suaveolens, quod halitu fragrante i) se prodit, dum tinctura spirituosâ exhalat. In cineribus sal marinus est.

541. VERONICA caule nudo, foliis ovatis serratis, racemo paucifloro.

Teucrium minimum CLUS. *hisl.* p. 350.

Chamedrys alpina hirsuta C. B. *Prodr.* p. 117.

Veronica parva saxatilis, cauliculis nudis RAI *syll. exter.* p. 261. PLUKNET. *mantiss.* p. 186. t. 114. f. 3. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 51.

Veronica alpina pumila, caule aphylo BOCCONE *Mus. di piet.* p. 17. t. 1. § 9.

β. Cauliculis foliosis PONTEDE. *Antholog.* p. 268.

Veronica corymbo terminali, scapo nudo LINN. *I.* p. 14.

In alpebus frequens. Neuenen, Stokhorn, Chapuis, Ansez, Enzeinda, Tavernas, Richard. Nascitur etiam in monte les Martinets, Prapioz, Fouly, Jemmi, St. Bernhard, Speluga, montibus super vallem Kienthal. In altioribus montanis etiam legi, in monte Dolaz & Thuir.

Caulis procumbens, per intervalla radículas exigit, rosasque fundit foliosas, in orbem sparsas, non tamen ex eodem caulis circulo, sed alia aliis altius nata. Cauliculus aphyllus, præter stipulas sub floribus exiguas, trientalis, erectus, terminatus racemo paucifloro, ad septem flores. Folia subrotunda, crenata, non dura, longiusculis pilis hirsuta. Calyx ovato lanceolatus, hirsutus. Flös inelegans, cæruleus, venis pictus obsolete, valde caducus. Fructus cæruleo tinctus, grandis, ovatus, sed emarginatus, bicollis, polyspermos.

II. VERONICÆ SPICATÆ.

VERONICASTRUM HEISTER.

Plant. hort. Helmst. 1730.

Flores in spicam densam congesti, nullis foliis distinctam. Nonnullis tubus floris longior, & fructus.

542. VERONICA foliis ellipticis serratis, conjugatis, floribus spicatis.

α. Spica unica.

Veronica spicata minor C. B. VAILLANT. t. 33. f. 4. flore tristemone.

Veronica spicata foliis *Veronica officinarum* DILLEN. *Eph. Nat. Cur. Cent. V. VI. obs.* 38. t. 11.

Veronica spicata, angustifolia SCHEUCHZER. *It. II.* p. 143. *It. VI.* p. 463.

Icon OEDERI t. 52.

Veronica spica terminali, foliis oppositis, crenatis, obtusis, caule ascendente simplicissimo LINN. *I.* p. 14.

β. Spicis pluribus.

Veronica major angustifolia [ut puto] CLUS. *Pannon.* p. 619. 627.

Quæ unicam spicam habet, passim provenit in herbosis macilentis, inter Valeire & Moncharans. Prope Roche supra scaturiginem le Furet: à la Marbrière: circa arcem S. Triphon. In Valesia ad vias: Biennæ auf der Passgardfluh. Circa Bonneville, Neufchâtel: in Rhætia, in valle Lepontia, circa Bellinzonam. Basileæ in sylvula ad Neuhauß, versus klein Huningen.

Majorem ramofam, multis spicis, unice circa arcem S. Triphon reperi, versus facellum. Radix lignosa, repens. Caulis lanuginosus, erectus, plerumque non ramofus, & spica unica terminatus; tamen & ex omnibus alis ramofus visus. Folia dura, sicca, firma, subhirsuta;

a) F. HOFMAN. BUCHWALD. p. 287. BOERHAAVE *Breslav.* lav. ann. 1722. m. febr.

b) HOFMAN. *Veronic.* BUCHWALD.

c) S. YVES.

d) *Veron. theiz*, tum F. HOFMAN.

e) IDRM.

f) CARTHEUSER.

g) F. HOFMAN.

b) S. PAULI *Quadrupart.* *Eph. Nat. Cur. Dec. II. n. 3.* obs. 166.

i) CARTHEUSER. *mat. med. II.* Analysin etiam HOFMANUS dedit.

*Veronica foliis ovatis
floribus in summo*

*crenatis fructu ovali
caule purpurascens.*

*Saxifraga foliorum
spica longa*

*limbo cartilagineo
purpureo crocea.*

Ch. W. Schum. del. C. 174.

J. B. Gronov. Scult. J. G. Schum. del. 1742.

22

ta; ima ovata, aut elliptica, circumferrata; superiora acutiora. Spica longa & gracilis, flores cærulei, pulchri, breviter petiolati. Calycis segmenta hirsuta, ovato lanceolata, brevia. Floris partes acutiores. Tubus longior. Fructus transversim latus, emarginatus, polyspermos.

543. VERONICA caule simplici paucifloro, foliis scabris, ovatis, ferratis, spica pauciflora t. 15.

Veronica alpina, Bellidis folio hirsuto C. B. Prodr. p. 116. SCHEUCHZER. It. I. p. 51.

Veronica corymbo terminali, caule ascendente diphylo LINN. I. p. 15.

In alpihus fere editioribus Gotthardo, Furca: etiam in Enzeinda & Javernaz legi. Nascitur etiam in Martinets, Prapioz, Serin, Dent de midi: montibus supra vallem de Bagnes, M. Fouly, Herbagere, Salanfe, Simplon, S. Bernhard, Speluga, Fracto.

Caulis procumbens, per intervalla radicans, inde erigitur, dodrantalis, durus, lanuginosus, non ramosus. Folia ad terram congesta, ad caulem unici paris, duorumve, dura, scabra, hirsuta, ovata, ferrata, etiam acuminata: summo in caule racemus florum sex, septemve, ad duodecim. Calyx hirsutus, ovalis: stipulae magna, ovata. Flos cæruleus, non maximus. Fructus permagnus, hirsutus, ovatus, brevior, quam paulo priori speciei, bicollis, emarginatus. Semina plurima, plana, reticulata.

Multa habet n. 544. similia, differt foliis ad caulem paucis, habitu duriori, racemo congesto.

544. VERONICA caule simplici, foliis ovatis, glabris, subferratis, spica pauciflora t. 15. f. 2. & Comm. Lit. Nor. ann. 1732. p. 300.

Teucrium Etscherianum CLUS. Pannon. p. 616. absque icone.

Veronica alpina, cærulea, Bellidis folio, non ita crasso, vix crenato, caule folioso BURSER. Aët. Stec. p. 508.

Veronica quedam foliis glabris SCHEUCHZER. It. IV. p. 342.

Veronica caule floribus terminato, foliis ovatis, crenatis LINN. Flor. Lapon. n. 7. t. 9. f. 4.

Icon OEDERI t. 16.

Veronica corymbo terminali, foliis oppositis, calycibus hispida LINN. p. 15.

β. Flore albo Montagne de la Pierre Valesiæ.

In alpium lapidosi pascuis ubique.

Caulis humilis, trientalis & ultra, simplex, subhirsutus. Foliorum paria pluscula, ex ovatis rotunda sunt, aut leviter hirsuta, aut glabra *), crenis aut nullis, aut paucis, cæterum teneriora, quam adfinibus. Spica brevis, florum octo, ad duodecim, mista stipulis ovato lanceolatis. Petioli aliquot linearum. Calycis folia obtusa, hirsuta. Flos parvus, non pulchre cæruleus, segmentis subrotundis, parum inæqualibus. Fructus cordato longior, emarginatus, polyspermos. Vidi plantam calvam, ut Beccabunga.

III. FLORIBUS PER ALAS SPARSIS,

IN PETIOLIS UNIFLORIS.

545. VERONICA caulis fruticosis, declinatis, foliis glabris, ellipticis, dentatis, floribus in vertice confertis, petiolatis t. 16. Comm. Nor. 1734. p. 243.

Veronica III. CLUS. Pannon. p. 620. 621. bene, sed flores dicit cæruleos.

Aux hæc potius Veronica petraea sempervirens SCHEUCHZERI It. V. p. 428. in Pilato monte lecta, etiam PONÆ Ital. p. 179.

Veronica corymbo terminali, foliis lanceolatis, obtusiusculis, caulibus fruticosis LINN. I. p. 15.

In lapidosi subalpinis & montanis Helvetiæ passim. In alpihus quidem super Portvaley, Fouly, Darbon, Prapioz, Serin, la Varaz &c. In monte Baldo. In subalpinis circa balneum Weissenburg, indeque per vallem Simmiam, & Sanensem ad rupes, ut inter Combe & Chateau d'Oex: in valle Ursaria, un die obere Quelle balneorum Leucensium.

Pulchra planta, ex perenni radice multos caules inclinatos & procumbentes profert, teretes, duros, subhirsutos, dodrantaes, non ramosos, nisi ad terram. Folia ad terram conferta, neque rara ad caulem, superne majora, ovata, glabra, laurina, rarer ferrata. Flores quidem in summo caule frequentiores, ex foliorum tamen aliis longe in petiolis non brevibus proveniunt, calyce subhirsuto, lanceolato, petalo

N n n 2

carneo

*) Conf. Emml. I. p. 48.

carneo, lineis purpureis picto, segmento imo pallidiori, non venoso, minimo. Fructus subhirsutus, ovatus, compressus, non emarginatus, polyspermos, quatuor valvis acutis diffilit.

β. Humiliori statura, magis multicaulis; flore pulchre cæruleo, calyce glabro, caule plerumque erecto, foliis rotundioribus.

Veronica serpyllifolia omnium minima PON. Bald. Ital. p. 181.

Veronica saxatilis L. B. III. p. 284. bene. RAI *Syllog. exter.* p. 261. &c.

Veronica alpina fruticans, serpylli folio longiori PLUKNET p. 384. t. 232. f. 5. ovario bifido, forte & f. 6.

Veronica alpina frutescens SCHEUCHZER. It. I. p. 51. It. VI. p. 462.

Alpina, non rara. In *Chapuisse, Enzeindaz, Jeman, la Varaz, Richard, Gotthardo.* In *Rösselina, Speluga.* Etiam in Jura monte.

Discrimina dedi, vix tamen ausim separare D).

Hujus plantæ varietatem insignem habeo, lectam in monte *d'Arbignon*: flore non mutato, sed foliis per oram profunde incisus, varie & eleganter, crispis, ut sui esset dissimillima m).

§46. VERONICA caule recto, foliis ovatis, glabris, crenatis, petiolis ex alis unifloris, brevissimis.

Veronica pratensis DODON. p. 41.

Veronica femina quibusdam, aliis Betonica Pauli L. B. III. p. 285. bene.

Veronica erecta sylvestris RIVIN. t. 93. laxo habitu.

Nonne etiam *Veronica minima repens* EJUSD. t. 97?

Veronica racemo terminali, subspicato, foliis ovatis, glabris, crenatis LINN. p. 15.

β. Ejus varietas, & vulgo ad vias, & in alpinis *Valesianis Foully*, non infrequens, habitu altiori, foliis majoribus, rotundis, cætera similis, flore parvo, saturate cæruleo n).

Ea est *Veronica pratensis Nummularie folio, flore cæruleo* SCHOL. BOTANIC. PLUKNET. p. 384. t. 233. f. 4.

Veronica repens Nummularie folio DILLEN. *Cat. Gieß. nov. spec.* p. 67. Ubi satis intelligas non vere differre.

Vulgaris illa prior in pratis, & ad vias ubique provenit.

Caulis procumbit, & per intervalla radices agit, inde erigitur, durus, femipedalis, non ramosus, nisi prope radicem. Folia glabra, laurina, ovata, rariter ferrata, pauca, ut magna per intervalla caulis nudus sit. Cæterum ima conjugata, superiora alterna sunt, ut in omnibus, quæ sequentur, *Veronicae* speciebus. Flores ex alis foliorum, in petiolis, linea non multo longioribus. Calycis folia ovata, glabra, inæqualia, magna. Flos exiguus; tribus segmentis superioribus majoribus, lineatis. Supremum cæruleum; duo proxima ex cæruleo pallida: imum album purum. Fructus cordiformis, latior, cum hilo, qua sola nota abunde ab *alpina serpylli folia* separes. Semina parva, ex ovatis acuminata, numerosa. Vidi flores trifidos.

Pro officinali specie habet Cl. PULTNEY o).

*§47. VERONICA floribus solitariis, pedunculatis, foliis ovatis, glabris, crenatis, caule subpiloso LINN. I. p. 19.

Veronica minima, Clinopodii minoris folio glabro, romana BOCCHNE *Mus. di piant.* p. 29. t. 102. VAILLANT. p. 201. t. 23. f. 3. optime.

Veronica erecta, Acini folio glabro &c. DILLEN. *append.* p. 39.

Misit Cl. GAGNEBIN, loci oblitus sum.

Caulis hirsutus, erectus, femipedalis, etiam dodrantalis. Folia petiolata, paulum ferrata: flores pauci, in pedicillis hirsutis, trilinearibus, exigui, segmentis floralibus cæruleis, lineatis; inferiori albido, angusto p). Fructus pene bigemellus, profunde incisus. Calyx subhirsutus, ovatus, obtusus.

A sequente, cui cætera similis est, differt longis florum petiolis, a *Chamædryfolia* caule duriusculo, erecto. Cum ista tamen flore & fructu, & denique foliis valde convenit.

§48. VERONICA caule erecto, foliis ovatis, subhirsutis, dentatis, petiolis brevissimis.

Alysson COLUMN. *Φυτοβασαν* p. 27. 28.

Alfina q) serrato folio, hirsutiore, floribus & loculis cauliculis adherentibus L. B. III. p. 267.

Veronica floribus solitariis, foliis cordatis, incisus, pedunculo longioribus LINN. I. p. 18.

Nihil frequentius in pratis & hortis.

Cauliculi

l) *Emend.* I. n. 179.

m) *Emend.* III. n. 225.

n) *Emend.* I. n. 178.

o) *Catal. plant. Leicester.* p. 807.

p) DILLEN.

q) Ab *Alfina* separari debere sensit JUNGHE: separavit MORISONUS *praesud.* p. 392.

Cauliculi dodrantes, erecti, non ramosi, nisi ad terram. Folia ad terram multa, ad caulem pauca, sessilia, breviter ovata, uno, alterove dentium pare incisa, subhirsuta. Flores in petiolis calyce brevioribus, longa serie plurimi. Stipulae, sive folia inter flores, ellipticae. Calycis segmenta duo valde reliquis majora. Flos exiguus, cyaneus totus, imo segmento minori. Fructus exquisita cordis chartacei figura, polyspermos. Semina ovata, plana, acuta.

Ejus semina a vento sublata & sparsa, habita esse pro pluvia frumenti r).

549. VERONICA caule procumbente, foliis petiolatis, ovatis, crenatis.

Alfne foliis Triffaginis TABERNÆM. p. 711.

Alfne serrato folio, glabro I. B. III. p. 366.

Veronica folio Chamædryos RIVIN. t. 97.

Veronica floribus solitariis, foliis cordatis, incisis, pediculo brevioribus LINN. I. p. 18.

β. Flore albo passim circa *Wabern* &c.

Vulgo verno tempore in hortis, areis, ad vias.

Caules procumbentes, ramosi, dodrantes & ultra. Folia longiuscule petiolata, obtuse cordata, ambitu circumferrato, glabra, ut etiam hirsuta viderim. Calycis folia ovata. Flos saturate cæruleus, lineatus, segmento inferiore pallidiori. Fructus bigemellus, quasi ex duobus ovis conjunctus, polyspermos.

550. VERONICA caule procumbente, foliis lobatis, petiolis unifloris.

Alfne hederacea TABERNÆM. p. 711.

Veronica hederæ folio RIVIN. t. 97.

Veronica Chia s) Cymbalaria folio, verna, flore albo, tanbilico virescente BUXBAUM. Cent. I. p. 25. t. 39. f. 1.

Veronica floribus solitariis, foliis cordatis, planis, quinquelobis LINN. I. p. 19.

Flore albo passim; à *Sonvillers* GAGNEBIN.

Iisdem locis, ut prior, & perinde vulgaris.

Caulis debilis, procumbens, ramosus. Folia, ut prioribus, ima conjugata & sub floribus alterna; ima breviter subrotunda, superiora angulosa; uno duobusve dentium paribus, medio lobo maximo. Petioli longi, uniflori, hirsuti, cernui. Calycis folia lanceolata, circa fructum conniventia, hispida. Flos pallidus, saturatoribus venis pictus. Fructus ex duobus coalescentibus globulis factus; in quoque loculo duo semina, hemisphaerica, cava, lineata & fulcata habet.

551. VERONICA foliis ovatis, tripartitis & quinquepartitis, floribus longe petiolatis.

Alfne parva, erecta, folio Alfnes hederaceæ, sed Ruta modo diviso LOBEL. p. 464.

Alfne folio profunde secto, flore purpureo, seu cæruleo I. B. III. p. 367.

Veronica folio Ruta RIVIN. t. 96.

Veronica floribus solitariis, foliis digitato partitis, pedunculo brevioribus LINN. I. p. 19.

Circa *novam Domum* Basileæ: & qua itur ad *Wiesam* fl. etiam versus *S. Jacob* legi. Circa *Genevam* RAI. In monte *Hermetis* circa *Scaphusiam* MEYER. In *Valesia* inf.

Caulis ramosus, erectus, ad summum semipedalis. Folia sessilia, ima conjugata, circumscriptione breviter ovata; alias tantum serrata; alias tribus & quinque dentibus profunde incisa; superiora longiora, trifida, denique integra. Flores breviter ex alis petiolati, saturate cærulei, speciosi. Calycis folia maxima, ovata. Fructus cordato latior, polyspermos. Semina hinc convexa, inde plana.

Ad morbum regium laudat, & exemplum citat *Robertus BOYLE* t).

*552. VERONICA foliis ovatis, tripartitis & quinquepartitis, floribus brevissime petiolatis.

Veronica humilis, erecta, montana, flore parvo, cæruleo DILLEN. nov. spec. p. 38.

Veronica montana RIVIN. t. 96.

Veronica floribus solitariis, foliis digitato partitis, pedunculo longioribus LINN. I. p. 19.

Icon OEDERI.

Ex *Valesia* inferiori retulit *P. THOMAS*, & nuper *Cl. de COPPET* abunde in fegetibus lectam: fuit etiam inter plantas *Cl. LE CLERC*, circa *Genevam* reperta.

Caulis erectus, trium, quatuorve unciarum, cum foliis & calycibus hirsutus, ex terra ramosus. Folia pauca; uno duobusve paribus dentium incisa; superiora linearia. Petioli lineæ longitudine, firmi. Calycis foliola lanceolata. Flores parvi, pene clausi, cærulei. Fructus cordato latior, glaber.

A priori petiolis brevissimis differt, & minimo calyce atque flore.

III. MONO-

1) *LENTILIUS* *Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann. 8. obs. 79.* 2) *Catal. Hort. Gotting. p. 237.*
add. *ann. III. obs. 39.* & *TENZEL. monatliche Un- 2) Utilit. philos. experient. II. p. 41.*
terred. 1694. p. 766.

III. MONOSTEMONES.

STELLARIA VAILLANT. *Botan. Paris.* p. 190. t. 32. f. 10.DILLEN. *nov. gener.* p. 119. t. 6.

CALLITRICHE a) LINN. n. 13.

Flores in eadem planta duorum sexuum. In suprema planta, inter folia conferta, quæ in spicatum rosam coeunt, flores mares habitant: feminini solitarii in alis foliorum inferiorum. In utrisque duo petala lunæ crescentis & argutæ similia, quæ ad latera caulis eminent, ad se invicem conversa. Matri stamen unicum, filamentum longissimo, petalis longiori; anthera biloculari. Feminae ovarium quatuor sulcis percursum, cum duabus tubis longis & rectis, biloculare b), vel quadriloculare c) quadrivalve.

553. STELLARIA foliis petiolatis subrotundis.

Alfane aquatica sive rectior L. B. III. p. 786.*Callitriche Plinii* COLUMN. *Ephras.* p. 315. 316.*Stellaria minor* & *repens* DILLEN. *Syn.* III. p. 289.*Callitriche foliis superioribus ovalibus, floribus androgynis* LINN. p. 6. *Centur. I.* p. 37.*Icon* OEDERI t. 129.

Hæc species reliquis major, etiam pedalem superavit, foliis petiolatis, subrotundis, integerrimis, conjugatis, imis solitariis, superioribus in superficie aquæ in rosulas congestis. Radices ad ortum foliorum longæ, albæ, nitentes.

554. STELLARIA foliis imis linearibus, superioribus subrotundis †.

Stellaria aquatica LOBEL. *ic.* p. 792. RAI *plant. Cantabrig.* p. 160.*Alfane aquis imatans, foliis longiusculis* L. B. III. p. 786.*Stellaria* DILLEN. *Syn.* III. p. 289.

Ubique in stagnis, fossis & locis udis.

Folia inferiora lineam lata, obtusa, oris parallelis, mucrone quasi abscisso. Quæ in rosam consentiunt, ea subrotunda & ovata, ut in præcedente: character idem.

Hanc LINNÆUS omittit. Possit videri per eam primam cum ultima in eadem speciem coalescere, ut in priori editione LINNÆUS.

*555. STELLARIA foliis omnibus linearibus.

Lenticula palustris angustifolia, folio in apice bisecto LOESEL. 140. f. 38.*Stellaria aquatica, foliis longis tenuissimis* RAI *Syn.* III. p. 290. VAILLANT. p. 190.*Callitriche foliis omnibus linearibus, apice bifidis, floribus hermaphroditis* LINN. *Cent. I.* p. 31. *Spec. l. c.*

In uliginosis, in quibus aqua sicca nudas lenticulas reliquit. In via *Worbenfi*, ultra *Muri*. Huic omnia folia linearia; apice quasi resecto. Folia etiam, quæ in rosulis sunt, paulo latiora, elliptica, non vero subrotunda. Perinde flores inferiores feminæ, superiores mares, in meis notis. VAILLANTIUS, LINNÆUSQUE androgynos faciunt, forte rectius.

NAIAS LINN. n. 1096.

FLUVIALIS VAILLANT. *Mem. de 1719.* p. 13. t. 8. MICHELI *nov. gen.* p. 11. t. 8.

Florentem non vidi. Calycem lego cylindraceum esse, unifolium, laciniis duabus d) oppositis, reflexis. Flos monopetalos e), tubo cylindrico, segmentis quinque reflexis. Stamen unicum, sessile f). Ita in flore mare. Femina in eadem planta, fructu ovato g), in quo semen unum h) vel plura i), ovata: tubæ tres k), filiformes.

*556. NAIAS fructu monospermo.

Fluvialis Pisana, foliis denticulatis L. B. III. p. 579.*Potamogeton fluvialile. Sargazo simile, lucens, foliis margine dentatis* PLUKNET. t. 216. f. 4.*Fluvialis vulgaris latifolia* VAILLANT. l. c.*Fluvialis latifolia, fructu minus obtuso, monospermo* MICHELI p. 11. t. 8. f. 2.*Naias* LINN. II. p. 1441.

CL. LA CHENAL Basileæ.

Caulis latus, & triangularibus spinis adpersus. Folia firma, angusta, spinis utrinque simillimis dentatis. Flores solitarii ex foliorum alis; mares & feminæ sibi vicini. Mares ex brevi petiolo cernui: feminæ sessiles erecti.

I. PLANTÆ

a) Callitriche fit sternutamentum. Folia sunt Lenticulæ, caules Junci tenuis, radix minima PLIN. LXXXV. n. 8.

b) Quadriloculare DILLEN.

c) GUETIARD. *Mem. de l'Acad.* ann. 1747. p. 519.

d) MICHELI E.

e) IDEM A.

f) ad A.

g) G. H.

h) VAILLANT. C.

i) MICHELI D. D. D.

k) IDEM C. E. E.